

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Martina Kříže a soudkyň Mgr. et Mgr. Lenky Bahýľové, Ph.D., a Mgr. Věry Jachurové v právní věci

žalobce: **Ing. X**

proti

žalované: **Vysoká škola ekonomická v Praze**
sídlem náměstí Winstona Churchilla 1938/4, 130 67 Praha

o žalobě proti rozhodnutí rektorky Vysoké školy ekonomické v Praze ze dne 27. 1. 2017,
č. j. P4159/SP-KV/F3/2017

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a obsah žaloby

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí rektorky Vysoké školy ekonomické v Praze označeného v záhlaví tohoto rozsudku (dále jen „napadené rozhodnutí“), jakož i jemu předcházejícího rozhodnutí rektorky Vysoké školy ekonomické v Praze ze dne 15. 11. 2016, č. j. 4159/SP-KV/F3/2016 o vyměření poplatku za delší dobu studia (dále též jen „rozhodnutí o vyměření poplatku“). Rozhodnutím o vyměření poplatku byl podle § 58 odst. 3 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (dále jen „zákon o vysokých školách“), článku 24 platného Statutu Vysoké školy ekonomické v Praze, rozhodnutí rektora ze dne 1. 9. 2016, žalobci stanoven poplatek za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok ve výši 21 000 Kč, a to za dalších započatých šest měsíců studia počínajících dnem 20. 10. 2016.

2. V **prvním žalobním bodě** žalobce namítl nesprávnost výpočtu vyměřeného poplatku za delší dobu studia. Podle § 54 odst. 1 až 3 ve spojení s ust. § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách je podle žalobce vysoká škola oprávněna studentovi vyměřit poplatek za studium, přesáhne-li standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok, přičemž se poplatek vyměří vždy za každých takových dalších započatých šest měsíců studia. Vznik poplatkové povinnosti ve smyslu uvedeného zákona obecně nastává dnem následujícím po dni, kterým student vysoké školy přesáhl standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok.
3. Žalobci byl rozhodnutím o vyměření poplatku vyměřen poplatek za delší studium. Vysoká škola ekonomická se při jeho určování podle žalobce dopustila závažné chyby, neboť v něm uvedla žalobcovu dobu přerušení studia od 18. 7. 2014 do 16. 2. 2015 a od 20. 6. 2016 do 1. 9. 2016. Na základě tohoto údaje však nebylo možné dojít k závěru, který uvedla v rozhodnutí o vyměření poplatku, že počet dní studia dosáhl ke dni 20. 10. 2016 1 278 dnů, a tedy že žalobci vznikla poplatková povinnost dnem 20. 10. 2016. Žalobce doplnil, že úsek od 10. 7. 2012 do 17. 7. 2014 odpovídá 738 dnům, úsek od 17. 2. 2015 do 19. 6. 2016 odpovídá 489 dnům a úsek od 2. 9. 2016 do 20. 10. 2016 odpovídá 49 dnům, tedy celkově 1 276 dnů. Žalobce tak konstatoval, že rozhodnutí o vyměření poplatku je vnitřně rozporné a nebylo napraveno ani napadeným rozhodnutím. Zároveň má žalobce za to, že vada, které se rozhodující orgán dopustil, představuje natolik závažný logický rozpor, že jde o rozhodnutí nicotné.
4. Ve **druhém žalobním bodě** žalobce namítl vnitřní rozpor napadeného rozhodnutí, protože žalovaná v něm uvedla, že „celková doba studia žadatele překročila standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok k 20. 10. 2016 o druhých započatých šest měsíců studia“ a „období od 15. 6. 2016 rektorka považuje za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok.“ Považovala-li žalovaná období od 15. 6. 2016 za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok, potom období druhých započatých šesti měsíců studia nemohlo započít v říjnu 2016.
5. Ve **třetím žalobním bodě** žalobce namítl, že řízení bylo skončeno v době, kdy již nebyl studentem. Žalobce dne 30. 1. 2017 úspěšně ukončil studium a téhož dne bylo vydáno napadené rozhodnutí, které mu bylo následujícího dne doručeno. Podle žalobce právní účinky rozhodnutí samosprávy, kterým bylo rozhodováno o právech a povinnostech osoby, která před pravomocným skončením řízení pozbyla statutu osoby, nad kterou samospráva vykonává svoji pravomoc, tedy osoby, která má statut studenta, nemohly nastat, a proto by takové rozhodnutí mělo být zrušeno.
6. V souvislosti s touto námitkou žalobce odkázal na ust. § 68 odst. 1 písm. f) a § 58 odst. 3 a 4 zákona o vysokých školách, podle nichž vysoká škola rozhoduje o právech a povinnostech studenta. Osoba, která řádně ukončila studium splněním všech povinností stanovených studijním plánem daného studijního oboru, nemohla být považována za studenta, a samospráva v podobě vysoké školy tak vůči žalobci nemohla vykonávat svou pravomoc.
7. Žalobce doplnil, že měla-li žalovaná za to, že žalobci bylo možné vyměřit poplatek za delší dobu studia s tím, že řízení bude ukončeno v době, kdy již nebude studentem, nic to nemohlo změnit na povinnosti žalované vzít v potaz žalobcovo ukončení studia a poplatek snížit o poměrnou část poplatku odpovídající poplatku za dobu šesti měsíců, od které se

odečte počet dní ode dne vyměření poplatku do dne ukončení studia. K tomuto postupu podle žalobce rektorka Vysoké školy ekonomické přistupuje v případech, kdy student do vydání druhostupňového rozhodnutí ve věci poplatku za delší dobu studia studium ukončí. V dané věci tak nebylo postupováno podle § 2 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „s. ř.“), který se na rozhodování rektorky vztahuje.

8. Ve **čtvrtém žalobním bodě** žalobce namítl, že žalovaná nevzala v potaz doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí, které žalobce doplnil dne 30. 1. 2017. Tyto podklady žalovaná nevzala v potaz a ani v rozhodnutí neodůvodnila, proč je při rozhodování nezohlednila.
9. Žalobce na základě výše uvedeného navrhl, aby soud rozhodl, že jak napadené rozhodnutí, tak rozhodnutí o vyměření poplatku, jsou nicotná, případně, pokud by soud dospěl k závěru, že nicotná nejsou, aby byla tato rozhodnutí zrušena a žalobci byl přiznán nárok na náhradu nákladů řízení.

II. Vyjádření žalované a replika žalobce

10. Žalovaná navrhla, aby byla žaloba zamítnuta. Ve vyjádření k žalobě k **prvnímu žalobnímu bodu** uvedla, že žalobce ve skutečnosti studoval také dne 16. 2. 2015 a dne 1. 9. 2016. Skutečnost, že tyto dny byly zahrnuty do doby, kdy studium žalobce bylo přerušeno, bylo chybou žalované, resp. chybou jejího informačního systému. Za platné a správné vymezení doby přerušení studia je nutné považovat datum uvedené ve výroku rozhodnutí o přerušení studia, neboť tímto aktem byla doba přerušení studia konstitutivně stanovena. K tomuto tvrzení žalovaná odkázala na rozhodnutí o přerušení studia ze dne 16. 7. 2014, kterým bylo poprvé studium žalobce přerušeno. Žalovaná zároveň uvedla, že druhé rozhodnutí o přerušení studia k dispozici nemá a navrhla, aby jej předložil žalobce. Dodala, že podobně jako v prvním případě, den 1. 9. 2016 byl prvním dnem nového semestru, zatímco přerušení studia je na Vysoké škole ekonomické zásadně vymezováno tak, že končí poslední den končícího semestru. Za této situace žalobce měl studium přerušeno od 18. 7. 2014 do 15. 2. 2015 a od 20. 6. 2016 do 31. 8. 2016. Výpočtem tak bylo možné dojít k součtu 1 278 dnů, kdy den 20. 10. 2016 byl 1 278. dnem žalobcova studia na Vysoké škole ekonomické, a poplatek za delší dobu studia mu tak byl stanoven na základě správně vypočtené doby trvání studia.
11. Ke **druhému žalobnímu bodu** žalovaná uvedla, že žalobce vytrhl druhý výrok z celkového kontextu a účelově vytváří rozpor, který neexistuje. Z rozhodnutí č. j. 3824/SP-KV/F3/2016 a č.j. 4159/SP-KV/F3/2016 (tj. rozhodnutí o vyměření poplatku) vyplývá, že doba studia žalobce překročila standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok ke dni 8. 2. 2016 o prvních šest měsíců a ke dni 20. 10. 2016 o druhých šest měsíců. Datum 15. 6. 2016 má pouze ten význam, že rektorka v minulosti měla vůli zohlednit problémy žalobce vzniklé v důsledku nejasné komunikace s fakultou a za období od 8. 2. 2016 do 15. 6. 2016 poplatek nepožadovat, byť formálně se nesporně jednalo o dobu studia, kdy standardní doba studia zvětšená o jeden rok již byla překročena (žalobce však toto rozhodnutí rektorky napadnul v řízení vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 11 A 154/2016).
12. Ke **třetímu žalobnímu bodu** žalovaná uvedla, že stanovení poplatku za celých započatých šest měsíců bez ohledu na faktickou délku studia v předmětném období je v souladu se zákonem o vysokých školách. Je pravdou, že rektorka bývá ochotna stanovený poplatek

následně snížit, pokud student ukončí studium před uplynutím šestiměsíčního období, avšak děje se tak výlučně na žádost studenta a především až poté, kdy je známo datum ukončení studia, což v posuzovaném případě v okamžiku vydání rozhodnutí známo nebylo.

13. Námitku, v níž žalobce zpochybňoval pravomoc vysoké školy rozhodovat o vyměření poplatku za delší dobu studia v době, kdy již nebyl studentem, žalovaná považuje za judikatorně dosud neřešenou a s potenciálem nemalého dopadu na rozhodovací praxi vysokých škol ve věci poplatků za delší dobu studia s tím, že vyčká stanoviska soudu.
14. Pokud žalobce ve **čtvrtém žalobním bodě** namítal, že napadené rozhodnutí se nevypořádalo s doplněním podkladů ze strany žalobce dne 30. 1. 2017, žalovaná k tomu uvedla, že k doplnění došlo zřejmě poté, co napadené rozhodnutí bylo vyhotoveno a vypraveno, tedy již vydáno.

III. Z obsahu správního spisu

15. Ze správního spisu vyplývají následující, pro posouzení věci rozhodné skutečnosti:
16. Z výpisu z integrovaného studijního informačního systému ze dne 23. 6. 2017 bylo zjištěno, že žalobce nastoupil ke studiu dne 10. 7. 2012, přičemž v době od 18. 7. 2014 do 16. 2. 2015 a od 20. 6. 2016 do 1. 9. 2019 měl mít studium přerušeno. Celková doba přerušování studia činila 286 dnů.
17. Z rozhodnutí o přerušování studia ze dne 16. 7. 2014 bylo zjištěno, že žalobci bylo přerušeno studium v akademickém roce 2013/2014, a to od dne 18. 7. 2014 do dne 15. 2. 2015. Za den opětovného zápisu do studia byl stanoven první den semestru, který následoval po vypršení termínu konce přerušování studia.
18. Z rozhodnutí o vyměření poplatku bylo zjištěno, že žalobci byl stanoven poplatek za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok ve výši 21 000 Kč, a to za dalších započatých šest měsíců studia počínajících dne 20. 10. 2016. V odůvodnění rozhodnutí bylo uvedeno, že žalobce studuje na Fakultě podnikohospodářské program Ekonomika a management, nastoupil dne 10. 7. 2012, počet dnů studia byl stanoven na 1 278 dnů a studium mu bylo přerušeno od 18. 7. 2014 do 16. 2. 2015 a od 20. 6. 2016 do 1. 9. 2016. Ke dni 20. 10. 2016 žalobce dosáhl uvedeného počtu dnů studia.
19. Proti rozhodnutí o vyměření poplatku podal žalobce odvolání, ve kterém žádal jeho prominutí. V odvolání podrobně rozvedl důvody, pro které spatřoval důvod k prominutí poplatku. Zejména odkazoval na jednání členů katedry manažerského účetnictví vůči jeho osobě a při studiu předmětu „1MU403“, důvody, pro které psal diplomovou práci až po státní zkoušce z vedlejší specializace, důvody ve vztahu k rozsahu zbývajících studijních povinností, termínů obhajoby, hodnocení státní závěrečné zkoušky z vedlejší specializace, dobu mezi státní zkouškou z vedlejší specializace a státní zkouškou z hlavní vedlejší specializace, počet hodnocení „nevyhověl“ v předmětu „1MU403“ a ostatních předmětů, a

dále odkazoval i na své zdravotní a sociální důvody a v neposlední řadě i na zásadu legitimního očekávání.

20. Dne 27. 1. 2017 žalovaná vydala napadené rozhodnutí, kterým odvolání žalobce zamítla a potvrdila rozhodnutí o vyměření poplatku.

IV. Ústní jednání před soudem

21. Při ústním jednání u Městského soudu v Praze konaném dne 4.6.2020 setrvali účastníci řízení na svých procesních postojích. Žalobce již uplatněné žalobní námitky rozvedl tak, že žalovaná nerozhodovala na základě úplně zjištěného skutkového stavu, neboť ve spise nebylo založeno rozhodnutí o druhém přerušení studia. V reakci na tuto námitku zástupce žalované soudu krátkou cestou toto rozhodnutí předložil, soud jej provedl jako důkaz a učinil jej součástí spisu. Žalobce dále rozvedl žalobní námitku směřující do vnitřní rozpornosti napadeného rozhodnutí, k čemuž poukázal na vyřízení své žádosti o snížení poplatku za delší dobu studia ze strany rektorky žalované ze dne 1.8.2016, č.j. P(Ž)3824/SP-KV/F3/2016 a tento dokument navrhl jako důkaz. Tento důkaz soud neprovedl pro jeho nadbytečnost. Jak je soudu známo z vlastní úřední činnosti, jedná se o rozhodnutí, které bylo k žalobě žalobce rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 27.2.2018, č.j. 11 A 154/2016-74 zrušeno (k tomu viz dále).
22. Žalobce při ústním jednání nově zpochybnil, že by bylo jeho studium zahájeno dne 10.7.2012, k čemuž jako důkaz předložil kopii rozhodnutí děkana Fakulty podnikohospodářské Vysoké školy ekonomické v Praze ze dne 9.7.2012, sp. zn. 5591/731 o přijetí do prezenční formy studia oboru Podniková ekonomika a management. Tomuto návrhu na provedení důkazu soud nevyhověl, neboť den zahájení studia žalobce poprvé zpochybnil až při ústním jednání před soudem a k takto uplatněné námitce již nebylo možno pro její opožděnost přihlížet; v průběhu správního řízení ani v žalobě žalobce den nástupu ke studiu nezpochybňoval. Vzhledem k tomu, že žalobce v průběhu správního řízení nezpochybňoval ani existenci rozhodnutí o přerušení studia (ze dne 16.7.2014 a ze dne 27.6.2016), soud rovněž zamítl jeho návrh na důkaz doručenkami k těmto rozhodnutím. Soud nicméně k návrhu žalobce provedl jako důkaz podklady, které žalobce předložil dne 30.1.2017 žalované, a sice průvodní dopis žalobce ze dne 27.1.2017 a lékařskou zprávu z neurologie vyhotovenou MUDr. I. T. dne 3.11.2016 (tyto dokumenty nebyly součástí správního spisu předloženého soudu žalovanou).
23. Zástupce žalované v reakci na přednes žalobce poukázal na vyjádření k žalobě, v němž se vypořádal se všemi námitkami žalobce. Ve vztahu k námitce žalobce, že žalovaná nemohla žalobci uložit poplatek za studium, pokud již nebyl studentem, zástupce žalované poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12.11.2019, sp. zn. 14 A 91/2018, z něhož krátce citoval.

V. Posouzení věci soudem

24. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo, a to v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán; přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“).

25. K námitce žalobce se soud nejprve zabýval tvrzenou nicotností napadeného rozhodnutí, resp. též rozhodnutí o vyměření poplatku; ostatně tímto typem vady napadeného rozhodnutí je soud povinen zabývat se i bez návrhu (§ 76 odst. 2 s. ř. s.).
26. Nicotnost správního rozhodnutí je vymezena v § 77 odst. 1 s. ř. Vedle rozhodnutí vydaného věcně nepřislušným (prvostupňovým) správním orgánem je nicotným rovněž (zejména) takové rozhodnutí, které trpí vadami, jež je činí zjevně vnitřně rozporným nebo právně či fakticky neuskutečnitelným, anebo jinými vadami, pro něž je nelze vůbec považovat za rozhodnutí správního orgánu, které by mohlo vyvolat příslušné právní následky. Nicotné rozhodnutí trpí vadami, které ve svém důsledku způsobují neexistenci rozhodnutí. Podle rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č. j. 6 A 76/2001-96 (publ. pod č. 793/2006 Sb. NSS) je nicotným takový správní akt, „*který trpí natolik intenzivními vadami, že jej vůbec za rozhodnutí ani považovat nelze. Takovými vadami jsou např. absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí*“ (obdobně srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2013, č. j. 7 As 100/2010-65, publ. pod č. 2837/2013 Sb. NSS).
27. Městský soud v Praze neshledal takové nedostatky napadeného rozhodnutí ani jemu předcházejícího rozhodnutí o vyměření poplatku, které by způsobovaly nicotnost těchto aktů ve shora vymezených intencích. Žalobcem uváděné vady rozhodnutí, které dle jeho názoru způsobují primárně jejich nicotnost, soud v podrobnostech vyhodnocuje níže, ostatně jedná se o vady, které by mohly být způsobitelné vyvolat pouze nezákonnost (nikoli nicotnost) předmětných rozhodnutí. Při jejich posouzení soud vyšel zejména z následující právní úpravy.
28. Podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách *studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu; do doby studia se započtou též doby všech předchozích studií v bakalářských a magisterských studijních programech, které byly ukončeny jinak než řádně podle § 45 odst. 3 nebo § 46 odst. 3, nejde-li o předchozí studium, po jehož ukončení student řádně ukončil studijní program stejného typu. Období, ve kterém student studoval v takovýchto studijních programech, nebo v takovýchto studijních programech a v aktuálním studijním programu souběžně, se do doby studia započítávají pouze jednou. Od celkové doby studia vypočtené podle tohoto odstavce se však nejdříve odečte uznaná doba rodičovství.*
29. Podle § 58 odst. 6 zákona o vysokých školách *veřejná vysoká škola zveřejní výši poplatků spojených se studiem podle odstavců 1 až 5 pro příští akademický rok před termínem pro podávání přihlášek ke studiu. Výši, formu placení a splatnost poplatků určí statut veřejné vysoké školy.*
30. Podle § 58 odst. 7 zákona o vysokých školách *rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem podle odstavce 3 se vydává alespoň 90 dnů před splatností poplatku. Rektor může*

v rámci rozhodování o odvolání proti rozhodnutí o vyměření poplatku spojeného se studiem vyměřený poplatek snížit, prominout nebo odložit termín jeho splatnosti s přihlédnutím zejména ke studijním výsledkům a sociální situaci studenta podle zásad uvedených ve statutu veřejné vysoké školy.

31. Podle § 68 odst. 2 zákona o vysokých školách účastníkem řízení o právech a povinnostech studenta podle tohoto zákona je pouze student.
32. V **prvním žalobním bodě** žalobce namítal nesprávnost výpočtu vyměřeného poplatku. V této části je nutné přisvědčit žalobci, že ze strany žalované došlo k určitému pochybení. Jak sama žalovaná připustila, zřejmě z důvodu chyby informačního systému tento systém uváděl, že žalobce měl studium přerušeno od 18. 7. 2014 do 16. 2. 2015 a od 20. 6. 2016 do 1. 9. 2016, přestože ve skutečnosti měl studium přerušeno od 18. 7. 2014 do 15. 2. 2015 (212 dnů), resp. od 20. 6. 2016 do 31. 8. 2016 (72 dnů), tedy vždy do konce příslušného semestru akademického roku. Ve vztahu k prvnímu přerušení studia tato skutečnost, tedy že žalobce měl studium v akademickém roce 2013/2014 přerušeno právě od 18. 7. 2014 do 15. 2. 2015, vyplývá z rozhodnutí o přerušení studia ze dne 16. 7. 2014. Ve vztahu k druhému přerušení studia tato skutečnost, tedy že žalobce měl studium v akademickém roce 2015/2016 přerušeno od 20.6.2016 do 31.8.2016, vyplývá z rozhodnutí o přerušení studia ze dne 27.6.2016.
33. Je však nepochybné, což soud ověřil výpočtem, že při rozhodování o vyměření poplatku za delší dobu studia postupovala Vysoká škola ekonomická správně, pokud stanovila poplatek za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok, a to za dalších započatých šest měsíců studia počínajících dnem 20. 10. 2016. Žalobci pro dokončení studia zbývalo 1 278 dnů, přičemž studoval v období od 10. 7. 2012 do 17. 7. 2014 včetně (tj. 738 dnů), v období od 16. 2. 2015 do 19. 6. 2015 včetně (tj. 490 dnů) a v období od 1. 9. 2016 do 20. 10. 2016 včetně (tj. 50 dnů), dohromady tedy 1 278 dnů tak, jak vyplývá z rozhodnutí o vyměření poplatku. Jinými slovy, den 20. 10. 2016 byl skutečně 1 278. dnem studia žalobce.
34. Jak již soud uvedl výše, žalobce správně namítal, že doba přerušení studia uvedená v rozhodnutí o vyměření poplatku byla odlišná od skutečné doby přerušení studia. Výpočet však byl proveden správně, resp. bylo dosaženo správného výsledku, byť v odůvodnění rozhodnutí o vyměření poplatku byly do doby přerušení studia zapsány dva dny navíc. V tomto ohledu se tak jedná o vadu, která neměla vliv na zákonnost rozhodnutí o vyměření poplatku, resp. napadeného rozhodnutí. Nicméně i v případě, že by *in eventum* Vysoká škola ekonomická postupovala při výpočtu podle dob přerušení studia tak, jak bylo uvedeno v odůvodnění rozhodnutí o vyměření poplatku, a nikoliv podle dob přerušení studia vymezených v příslušných rozhodnutích o přerušení studia, prodloužila by se doba řádného studia žalobce o dva dny, což by na vyměření poplatku a jeho výši nemohlo mít žádný vliv, jelikož žalobce ukončil studium na Vysoké škole ekonomické dle svého tvrzení až dne 30. 1. 2017.
35. Lze shrnout, že rozhodnutí o vyměření poplatku je sice zatíženo vadou spočívající v nesprávném uvedení doby, pro kterou bylo žalobcovo studium přerušeno, přičemž tuto vadu nenapravila žalovaná ani v napadeném rozhodnutí. Při výpočtu doby studia však bylo postupováno správně dle příslušných rozhodnutí o přerušení studia, a proto soud dospěl

k závěru, že toto pochybení nikterak nezasáhlo do práv žalobce a nemělo vliv na zákonnost rozhodnutí o vyměření poplatku ani napadeného rozhodnutí.

36. Ve **druhém žalobním bodě** žalobce namítal vnitřní rozpornost odůvodnění napadeného rozhodnutí. K tomu žalovaná ve vyjádření vysvětlila, že datum 15. 6. 2016 má pouze ten význam, že rektorka univerzity měla v minulosti vůli zohlednit problémy žalobce vzniklé v důsledku nejasné komunikace s fakultou a za období od 8. 2. 2016 do 15. 6. 2016 poplatek nepožadovat, byť formálně se jednalo o dobu studia, kdy standardní doba studia zvětšená o jeden rok již byla překročena. S tímto soud musí souhlasit, neboť žalobce vnitřní rozpor napadeného rozhodnutí namítl účelově vytrženými tvrzeními, na která odkazoval bez vztahu k předchozímu textu odůvodnění napadeného rozhodnutí. V něm žalovaná uvedla, že: „*Veškeré výše uvedené námitky rektorka posuzovala již v případě předchozího poplatku za delší studium a došla k závěru, že neshledala v postupu ze strany katedry a jejích členů rozpor s platným SZŘ. Problémy pramenily spíše z určitých nejasností ve vzájemné komunikaci. Přestože rektorka neshledala postup ze strany školy v rozporu s SZŘ, na základě kterého by bylo možné konstatovat, že k překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok nedošlo vinou žadatele, rozhodla se vzít v úvahu problémy vzniklé v důsledku nejasné komunikace, a období do dne, ve kterém žadatel složil státní zkoušku z VS, do prodloužení doby studia nezapočítat (8. 2. 2016 -14. 6. 2016, tj. 127 dnů). Vzhledem k tomu, že nic nebránilo tomu, aby žadatel již měl obhájenu diplomovou práci, proto období od 15.6. 2016 rektorka považuje za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok.*“
37. Na základě uvedené citace má soud za to, že žalovaná nepovažovala až období od 15. 6. 2016 za překročení standardní doby studia zvětšené o jeden rok, jak tvrdí žalobce, ale toto období uváděla v kontextu s tím, že se v řízení se žalobcem o vyměření poplatku za překročení standardní doby studia pro jiné období rozhodla za období od 8. 2. 2016 do 15. 6. 2016 (tj. za období, které již bylo formálním překročením „nepoplatněné“ doby studia) poplatek nepožadovat. Přestože v napadeném rozhodnutí bylo možno tuto skutečnost jistě vyjádřit srozumitelněji, vnitřní rozpor napadeného rozhodnutí soud neshledal. K tomu lze dodat, že ve věci týchž účastníků již bylo v minulosti vedeno řízení před zdejším soudem; z rozsudku ze dne 27. 2. 2018, č.j. 11 A 154/2016-74 je přitom zřejmé, že žalobce v období od 8. 2. 2016 do 15. 6. 2016 překračoval standardní dobu studia. Zdejší soud rozsudkem ze dne 27. 2. 2018, č.j. 11 A 154/2016-74 v uvedené věci zrušil rozhodnutí rektorky o odvolání žalobce, kterým rozhodla o snížení původně vyměřeného poplatku za delší dobu studia, a to z toho důvodu, že o odvolání bylo rozhodnuto přesto, že jej žalobce podal po zákonné lhůtě. Ve věci byla takéž podána kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 15. 8. 2019, č.j. 10 As 108/2018-36 ve vztahu k této části zamítl.
38. I druhou žalobní námitku tak soud považuje za nedůvodnou, jelikož žalobce vnitřní rozpor napadeného rozhodnutí namítal účelově vytrženými tvrzeními, na která odkazoval bez vztahu k předchozímu textu odůvodnění napadeného rozhodnutí.
39. Ve **třetím žalobním bodě** žalobce namítal, že řízení bylo skončeno v době, kdy již nebyl studentem. K tomuto soud uvádí časovou posloupnost skutečností stěžejních pro danou věc. Den 20.10.2016 byl prvním dnem dalšího šestiměsíčního období studia, v němž žalobce překročil standardní dobu studia zvětšenou o jeden rok ve smyslu § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách. Dne 15. 11. 2016 bylo vydáno rozhodnutí o vyměření poplatku, dne 27. 1. 2017 žalovaná vydala napadené rozhodnutí, dne 30. 1. 2017 žalobce

ukončil studium úspěšným složením poslední ze studijních povinností, a dne 31. 1. 2017 bylo žalobci napadené rozhodnutí doručeno (a téhož dne nabylo právní moci).

40. Na základě shora uvedeného je zřejmé, že žalobce v době, kdy napadené rozhodnutí nabylo právní moci (tedy dne 31. 1. 2017) již skutečně nebyl studentem vysoké školy, resp. nebyl studentem ve smyslu ust. § 61 zákona o vysokých školách. Pro věc je však podstatné, že v rozhodný den, tj. v den, kdy žalobci jako studentovi vznikla na základě ust. § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách poplatková povinnost, jejíž výše byla následně určena rozhodnutím vysoké školy o jejím vyměření, byly naplněny podmínky pro vydání takového rozhodnutí.
41. Výše poplatků spojených se studiem pro následující akademický rok je stanovena a ze strany vysoké školy zveřejňována podle pravidel uvedených v § 58 odst. 5 zákona o vysokých školách, nicméně žalobce ani nenamítal, že by stanovená pravidla žalovaná nerespektovala či že by vyměřený poplatek neodpovídal výši poplatku spojeného se studiem na Vysoké škole ekonomické v Praze. Lze tak důvodně předpokládat, že žalobce byl jako student srozuměn i s touto povinností a pokud se rozhodl ve studiu pokračovat i za situace, kdy se mu nepodařilo studium ukončit ve standardní, resp. prodloužené lhůtě, musel počítat též s poplatkovou povinností podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách.
42. Právní názor žalobce, že není možné rozhodnout o vyměření poplatku vůči osobě, která již nemá status studenta, je v rozporu s účelem institutu poplatkové povinnosti za delší studium, která by měla mj. motivovat studenty, aby studium ukončili ve standardní době studia (nadto prodloužené o jeden rok). Jak uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 29. 8. 2013, č.j. 7 As 46/2013-34, stanovení poplatkové povinnosti za delší studium má racionální důvody, nemá diskriminační povahu a velmi zdrženlivým způsobem sleduje zcela legitimní účel - *spravedlivé a společensky účelné rozdělení prostředků na vysokoškolské vzdělání mezi ty, kteří na toto vzdělání aspirují. (...) Poplatek má povahu finančního postihu v případě, že se jednotlivec chová určitým způsobem, který zákonodárce nepreferuje, ale ani nezakazuje. Student může volit mezi dovolenými způsoby chování, avšak v případě, že se chová způsobem zákonodárcem nepreferovaným, musí za to zaplatit, zatímco v opačném případě platit nemusí. V žádném případě ovšem nejde o sankci, tedy o trest za právem nedovolené jednání.* Pokud by soud přistoupil na názor žalobce, že rozhodnutí o vyměření poplatku lze vydat pouze ve vztahu k osobě, která má status studenta v době nabytí právní moci rozhodnutí, dal by tím méně odpovědným studentům do rukou nástroj, jehož prostřednictvím by se mohli poměrně jednoduchým způsobem (např. účelovým prodlužováním řízení, nepřebíráním pošty) poplatkové povinnosti zprostit, čímž by byl smysl tohoto institutu degradován.
43. K tomu lze obdobně odkázat na závěry uvedené v rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12.11.2019, č.j. 14 A 91/2018-27, kde soud vyslovil, že „(u)stanovení § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách je konstruováno tak, že povinnost hradit poplatek vzniká za „započaté období“ studia, tedy prospektivně do budoucna. Podmínkou pro to, aby mohl být vysokou školou poplatek spojený se studiem stanoven, je toliko zjištění, že student ve studijním programu studoval déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v příslušném studijním programu, a že je studentem ke dni vzniku poplatkové povinnosti. Zákon však nikterak neuvádí, že by škola byla oprávněna rozhodnout o stanovení poplatku za studium pouze tehdy,

pokud je dotčená osoba stále studentem. Vysoká škola tedy může stanovit poplatek za studium podle § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách i v době, kdy studentu již bylo studium ukončeno.“

44. V posuzované věci byl žalobce studentem podle § 61 odst. 1 zákona o vysokých školách nejen v rozhodné době, tj. v den, kdy mu poplatková povinnost vznikla, ale též v době vydání rozhodnutí o vyměření poplatku, jakož i v době, kdy žalovaná vydala napadené rozhodnutí. Lze tak shrnout, že pro posouzení zákonnosti napadeného rozhodnutí nebylo podstatné, že k nabytí právní moci rozhodnutí o vyměření poplatku došlo až poté, kdy žalobce (úspěšně) ukončil studium a pozbyl status studenta. Je totiž zcela jednoznačné, že Vysoká škola ekonomická ve smyslu ust. § 68 odst. 1 písm. f) zákona o vysokých školách rozhodovala (a rozhodla) o právech a povinnostech žalobce ve vztahu k době, kdy studentem byl a poplatková povinnost mu vznikla. Uplatnění práv žalobce coby účastníka řízení nebylo nijak dotčeno tím, že ke dni nabytí právní moci napadeného rozhodnutí již nebyl studentem, jak se snad snažil naznačit; ostatně konkrétní zásah do svých procesních práv do doby vydání napadeného rozhodnutí žalobce ani netvrdil.
45. Soud nepřisvědčil ani námitce, že žalovaná měla povinnost poplatek snížit o poměrnou část poplatku odpovídající poplatku za dobu šesti měsíců s odečtem počtu dní od vyměření poplatku do ukončení studia. Takovou povinnost žalovaná dle náhledu soudu neměla. Podle ust. § 58 odst. 3 zákona o vysokých školách *studuje-li student ve studijním programu déle, než je standardní doba studia zvětšená o jeden rok v bakalářském nebo magisterském studijním programu, stanoví mu veřejná vysoká škola poplatek za studium, který činí za každých dalších započatých šest měsíců studia nejméně jedenapůlnásobek základu*. Zákon tedy uvádí, že poplatek se vyměřuje za *každých dalších započatých šest měsíců studia*, přičemž nikde v zákoně není stanovena povinnost vysoké školy poměrně tuto částku snížit o dobu, která následovala do konce uvedeného šestiměsíčního období ode dne, kdy žalobce studium ukončil. Možnost vyměření poplatek snížit sice umožňuje § 58 odst. 7 zákona o vysokých školách, v rámci rozhodování o odvolání proti rozhodnutí o vyměření poplatku je však tato možnost zcela v diskreci rektora vysoké školy a na jeho uvážení. Žalobce v odvolání snížení poplatku nenavrhoval a rektorka při rozhodování o odvolání neměla povinnost vyměření poplatek snížit ani odůvodňovat úvahu, proč ke snížení nepřistoupila.
46. Nutno zdůraznit, že pokud žalobce namítal, že žalovaná v rámci napadeného rozhodnutí vyměření poplatek za studium nesnížila z toho důvodu, že žalobce ukončil studium před uplynutím šestiměsíčního období, tak v době rozhodování (27. 1. 2017) žalobce doposud studium na vysoké škole neukončil – stalo se tak až dne 30. 1. 2017, a žalovaná tak pochopitelně nemohla v rámci napadeného rozhodnutí o snížení poplatku z důvodu řádného ukončení studia rozhodnout, jelikož tento žalobcem tvrzený důvod pro snížení poplatku v době vydání napadeného rozhodnutí doposud nenastal. Ani tuto žalobní námitku proto soud nepovažoval za důvodnou.
47. Soud se neztotožnil ani se **čtvrtou žalobní námitkou**, že žalovaná nevzala v potaz doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí, které žalobce předložil dne 30. 1. 2017. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že bylo vydáno dne 27. 1. 2017, tedy tři dny před tím, než měl žalobce doplnit podklady pro vydání rozhodnutí. V době vydání napadeného rozhodnutí tak žalovaná prokazatelně těmito podklady nedisponovala a jejich existence jí nemohla být

v době rozhodování známa. Z tohoto prostého důvodu se k těmto podkladům v napadeném rozhodnutí nemohla vyjádřit a v rozhodnutí je zohlednit.

VI. Závěr a náklady řízení

48. Na základě výše uvedeného lze uzavřít, že žalovaná postupovala v rámci svých procesních práv a povinností. Napadené rozhodnutí obsahuje všechny zákonem předpokládané náležitosti, a je v něm jasně a jednoznačně uvedeno, jak žalovaná rozhodla o odvolání, z jakých důvodů, i jak uvážila o odvolacích námitkách a tvrzeních žalobce. Byť rozhodnutí o vyměření poplatku obsahuje dílčí vady odůvodnění mající charakter písarských chyb (nesprávné uvedení doby ukončení přerušení studia), tyto vady nemohly způsobit nezákonnost prvostupňového rozhodnutí ani napadeného rozhodnutí, tím méně jejich nicotnost.
49. Soud tedy dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
50. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Ve věci měla plný úspěch žalovaná, které však v řízení žádné náklady nad rámec jejich běžných činností nevznikly. Soud proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů tohoto řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie. Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 4. června 2020

Mgr. Martin Kříž v. r.
předseda senátu